

Zwarte Kraai bij museum

KEES MOELIKER *

De Zwarte Kraai, het zes meter hoge kunstwerk van Florentijn Hofman, heeft zijn definitieve standplaats gekregen naast het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Donderdag 13 april 2006 werd het reusachtige metalen beeldbord in het gazon pal naast de glazen nieuwbouw van het museum in het Museumpark geplaatst. Hiermee kwam een eind aan de zwerftocht van de kraai langs een aantal Zuid-Hollandse steden. Florentijn Hofman heeft het kunstwerk aan het Natuurhistorisch Museum geschonken. Met de komst van de reusachtige vogelverschrikker zou het aantal vogels dat zich doodvliegt tegen het glazen nieuwbouwpaviljoen wel eens kunnen afnemen.

Het museum heeft de schenking van Hofman opgenomen in de (niet-natuurhistorische) collectie onder catalogusnummer NMR 9520-00214 en om praktische en esthetische redenen buiten het museum geplaatst. De metalen kraai (afmeting 6x5x6 meter) staat in het gras direct naast het glazen nieuwbouwpaviljoen van het museum. Behalve als natuurgetrouw en beeldbepalend kunstwerk fungeert de kraai ook als vogelverschrikker. Er vliegen zich namelijk regelmatig vogels dood tegen de spiegelende glazen gevel van het museum. Alhoewel het museum die raamslachtoffers meestal 'dankbaar' in de collectie opneemt, kan niet genoeg benadrukt worden dat wij de vogels toch liever (levend) zien rondvliegen. Eerdere experimenten waarbij er roofvogelsilhouetten op de ruiten geplakt werden, resulteerden niet in een vermindering van het aantal raamslachtoffers. Of deze reusachtige vogelverschrikker een afname van het aantal dode vogels te zien zal geven, is onbekend. Ook is het museum benieuwd hoe de in het Museumpark nestelende zwarte kraaien op hun reusachtige soortgenoot reageren. De nieuwe situatie wordt nauwlettend in het oog gehouden.

Aanwinst voor de stad

Florentijn Hofman maakte de Zwarte Kraai in 2005 in opdracht van Crossing Border Festival en Kunstgebouw (Stichting Kunst en Cultuur Zuid-Holland). Het beeld-

bord stond in oktober op het dak van het Haagse stadhuis als mascotte van het literaire festival Crossing Border. De Zwarte Kraai was onderdeel van het project MultiMediale Mythen, waarbij Hofman zich door een oud Zuid-Hollandse mythe over de Zwarte Kraai liet inspireren tot het maken van het kunstwerk. De mythe luidt: 'Een oudere vrouw, wonend op een Schevenings hofje, hoorde in een stormnacht drie maal op het raam tikken. Ze haastte zich naar buiten en zag een kraai wegvliegen. In dezelfde stormnacht verging de logger, waarop haar zoon voer.' Na Crossing Border trok de kraai langs Zoetermeer, Leiden, Leidschendam, Rijswijk en Delft

als aankondiging van 'Zwarte Kraai on tour', een literair programma voor scholieren in de gemeentelijke bibliotheken.

Beeldend kunstenaar Florentijn Hofman verwierf bekendheid met zijn tweëntwintig 'beukelsblauw' geschilderde slooppanden in het centrum van Rotterdam, een tien meter hoog konijn van sloophout, een met riet gedekte muskusrat van meer dan dertig meter lang en 'konijntje snoeples'. Terugkerend element in zijn werk is intieme grootschaligheid: de fysieke grootte van zijn opvallende creaties lokken zeer persoonlijke reacties uit. Zijn werk heeft een sterk dienend karakter en is vaak een tijdelijk cadeau voor de omgeving waarin het staat. Zwarte Kraai is een permanente aanwinst voor het NMR, het Museumpark en de stad.[]

ZWARTE KRAAI.
FLORENTIJN HOFMAN,
2005. HET ZES METER
HOGE METALEN BEELD-
BORD STAAT NAAST
HET SPIEGELENDE
GLAZEN NIEUWBOUW-
PAVILJOEN VAN HET
NATUURHISTORISCH
MUSEUM ROTTERDAM.
[FOTO:
KEES MOELIKER]

DE ZWARTE KRAAI
WERD IN DELEN VER-
VOERD EN GEPLAATST.
[FOTO:
JAAP VAN LEEUWEN]

In de museumwinkel zijn affiches en stickers van de Zwarte Kraai te koop; alsmede het boekje 'Zwarte Kraai', met afbeeldingen, gedichten en verhalen van Florentijn Hofman, Henny Beijnsberger, Willem van Toorn, Alexis de Roode, Kees Moeliker en Erasmus.

* [C.W. Moeliker is hoofd communicatie & collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam; e-mail moeliker@nmr.nl. Met dank aan Florentijn Hofman (www.florentijnhofman.nl) voor de schenking en Gemeentewerken Rotterdam, Werf Centrum voor de hulp bij het plaatsen.]